

interviu

Doamna Daniela GÎTMAN, secretar de stat pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe

Cum evaluați derularea până în acest moment a Conferinței privind viitorul Europei și efectele acestui exercițiu cetățenesc, menit să întărească democrația reprezentativă în UE? Ce priorități ale cetățenilor români în ceea ce privește viitorul proiectului european sunt mai vizibile?

Conferința privind viitorul Europei este un exercițiu deosebit de util pentru cetățenii români și pentru UE în general deoarece aduce în discuție domeniile de interes și de impact direct asupra cetățenilor. Este foarte important angajamentul - participarea activă a cetățenilor, faptul că au venit cu idei și cu propuneri pentru viitor. În egală măsură, rezultatele Conferinței sunt utile, tocmai pentru că pot demonstra cetățenilor europeni, o dată în plus, că ideile lor contează și sunt luate în considerare în definirea direcțiilor viitoare ale dezvoltării proiectului comun european.

În ceea ce privește așteptările cetățenilor români de la conferință, aș dori să amintesc câteva propuneri interesante reieșite din dezbaterile care au avut loc până în prezent la nivel național.

Acestea vizează: diminuarea percepției că avem de a face cu o Uniune cu două viteze; dezvoltarea propriei reziliențe a Uniunii, în plan intern și extern; întărirea sistemului de sănătate la nivel european și asigurarea unui acces echitabil la serviciile sanitare în UE; asigurarea propriei prosperități și stabilități la granița de Est a Uniunii Europene; participarea într-o manieră informată la procesul decizional. Există, de asemenea, așteptări legate de dubla tranziție, digitală și ecologică, în special în ceea ce privește o tranziție justă, cu costuri scăzute pentru cetățeni și cu forme de sprijin pentru cei mai vulnerabili. O parte din cetățeni au semnalat necesitatea de a identifica interesele naționale în... pag 2

opinie

în acest număr

Conferința privind viitorul Europei: opinii ale cetățenilor români și reflecții europene

2021 a fost anul în care a fost demarată Conferința privind viitorul Europei, un cadru de dialog în care cetățenii europeni s-au putut implica în dezbaterile privind temele majore europene. Astfel, prin intermediul acestor acțiuni, precum și prin utilizarea [platformei digitale](#) creată special de către Comisia Europeană în acest scop, cetățenii și-au putut exprima opiniile, ideile și propunerile privind politicile de la nivel european.

Institutul European din România (IER) a organizat o serie de evenimente înscrise în marja Conferinței privind viitorul Europei. Acest proiect a fost susținut și de către Europe Direct București (ED București), centru de informare găzduit de IER în perioada 2021-2025. Obiectivul acțiunilor desfășurate pe parcursul anului 2021 și la începutul anului 2022 a fost acela de promovare a implicării cetățenilor în seria de ateliere interactive, sesiuni de informare și evenimente dedicate Conferinței privind viitorul Europei.

Dezbaterile propuse de IER și ED București au vizat subiecte cu impact major pentru comunitatea europeană, precum: digitalizarea, schimbările climatice, economia circulară, educația, transporturile, viitorul Europei și democrația europeană.

Criza sanitară a impus desfășurarea evenimentelor în format online, prin intermediul platformei Zoom, însă acest lucru a oferit ...pag 4

- 5 **Proiectul Eurofound. Rețea de corespondenți: România - cercetare pentru politici bazate pe date**
- 7 **Semnale editoriale: publicațiile IER în primul trimestru al anului 2022**

Doamna Daniela GÎTMAN, secretar de stat pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe

[continuare de la pag. 1] cadrul Uniunii Europene, în timp ce pentru alții a fost important să transmită că România poate aduce valoare adăugată pe subiecte precum transformarea digitală, reziliența sau apărarea democrației europene.

Conflictul din Ucraina ne-a demonstrat că doar dacă vom acționa în continuare în unitate și vom avea o viziune pe termen lung, vom reuși să facem față valului de provocări tot mai complexe.

Tocmai de aceea, unul dintre rezultatele Conferinței privind viitorul Europei ar trebui să fie o Uniune mai puternică și mai rezilientă în fața provocărilor regionale și globale. Atunci când vorbim de un rol mai puternic al UE în lume trebuie să luăm în calcul toate evoluțiile în actualul context de criză, re poziționările geopolitice, necesitatea întăririi alianțelor cu partenerii cu care UE împărtășește aceeași viziune și aceleași valori. În același timp, Uniunea Europeană trebuie să fie un actor economic tot mai puternic strategic, mai ales în domeniile cheie. Pandemia și războiul din Ucraina ne-au demonstrat că nu putem să depindem de state terțe atunci când vine vorba de sectoare cheie - într-o lume atât de interconectată și interdependentă, Uniunea Europeană trebuie să își consolideze avantajele comparative, în plan economic, agricol, industrial, medical, tehnologic.

Schimbările climatice, alături de democrația europeană și o economie mai puternică, se numără printre subiectele prioritare abordate de cetățeni în cadrul Conferinței privind viitorul Europei. Această preocupare este vizibilă și în prioritățile strategice pentru perioada 2019 - 2024, unde regăsim obiectivul de a construi o Uniune Europeană neutră din punct de vedere climatic, verde, echitabilă și socială. Care ar putea fi impactul consultărilor asupra politicilor europene în aceste domenii de interes major?

Combaterea schimbărilor climatice a fost unul din subiectele de interes deosebit în cadrul conferinței. Ne așteptam la această reacție având în vedere că cifrele ultimului sondaj Eurobarometru au reliefat susținerea publică pentru întreprinderea de acțiuni în domeniul climei.

Ideile și recomandările avansate în cadrul Conferinței privind viitorul Europei demonstrează că cetățenii contează pe un rezultat ulterior concret, care să le respecte viziunea și că nu se așteaptă doar la deliberări fără efecte ulterioare. Ne bucură faptul că opiniile și contribuțiile avansate în cadrul dezbaterilor își pun amprenta asupra priorităților Uniunii Europene pentru generațiile viitoare.

De altfel, agenda climatică și tranziția verde au devenit piloni fundamentali pe care au început să se construiască toate politicile europene. Avem un nou nivel de ambiție pentru 2030, precum și obiectivul de atingere a neutralității climatice în 2050 și se depun eforturi în continuare pentru a convinge și alte state să urmeze exemplul Uniunii Europene.

România sprijină pe deplin eforturile UE în domeniul schimbărilor climatice și se angajează să contribuie la reducerea globală a emisiilor generate de UE cu 55% până în 2030. Suntem conștienți de faptul că este un proces ambițios și complex, cu implicații multiple la nivelul întregii economii românești și a vieții cetățenilor în general. Este important ca acest proces să se realizeze de o manieră echilibrată, care să țină cont de specificitățile statelor membre și să evite accentuarea decalajelor, a costurilor asupra vieții cetățenilor. De aceea, rămânem implicați activ în procesul decizional de la nivelul Uniunii Europene și apreciem rolul constructiv pe care dialogul cu cetățenii îl are în formularea politicilor europene.

În ultimul timp, observăm o convergență a obiectivelor strategice ale Statelor Unite ale Americii și Uniunii Europene în domenii precum schimbările climatice sau tranziția digitală. În ce alte domenii am putea asista la o aprofundare a abordărilor comune și cum poate fi consolidată relația transatlantică în contextul provocărilor globale actuale?

Relațiile UE cu SUA reprezintă o dimensiune esențială în construcția unei Europe mai reziliente, care lucrează împreună cu partenerii săi pentru a găsi soluții în fața unor provocări globale tot mai complexe.

Relația transatlantică este și a fost percepută în mod legitim de-a lungul timpului ca bazată pe valori și principii comune pe care le împărtășim de o parte și de cealaltă a Atlanticului. Pornind de la aceste valori și principii împărtășite, relațiile dintre UE și SUA au un potențial deosebit de dezvoltare și de consolidare, în plan politic, economic, comercial, uman.

Pentru România, întărirea parteneriatului UE - SUA și a cooperării UE - NATO, în complementaritate, este vitală, având în vedere multitudinea de provocări, multe generate de actuala pandemie, altele decurgând din contextul geopolitic volatil - cu un accent special pe Vecinătatea Estică, Marea Neagră, regiunea Balcanilor de Vest.

Acțiunea comună transatlantică este esențială, de asemenea, pentru a promova drepturile și libertățile fundamentale în vecinătatea UE și la nivel global și pentru a sprijini eforturile care vizează reziliența societăților în fața propagandei și dezinformării din partea terților.

România este și rămâne unul dintre cei mai puternici aliați și parteneri ai SUA, la nivel european și transatlantic. În 2021 s-au aniversat 10 ani de la adoptarea de către România și SUA a Declarației Comune privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI. Anul acesta vom marca 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic România - SUA.

Având în vedere contextul de securitate actual, precum și cererile de aderare la Uniunea Europeană depuse de Ucraina, Republica Moldova și Georgia, care apreciați că vor fi principalele aspecte de urmărit în ceea ce privește viitorul politicii de extindere a UE?

România sprijină pe deplin integrarea Ucrainei, a Republicii Moldova și a Georgiei în Uniunea Europeană, poziție bazată pe convingerea fermă că locul celor trei state asociate este în interiorul familiei unite europene. Semnarea cererilor de

aderare de către cele trei state reprezintă un gest politic cu încărcătură simbolică, într-un moment dramatic în istoria Europei.

România a pledat constant pentru recunoașterea perspectivei europene a celor trei state legate de Uniunea Europeană prin Acorduri de asociere, în conformitate cu opțiunile lor liber exprimate și cu progresul înregistrat în procesele de reformă.

România este conștientă că aderarea statelor asociate la Uniunea Europeană nu este un obiectiv realizabil pe termen foarte scurt. Trebuie, însă, asigurate condițiile ca toate cele trei state asociate să fie capabile să înregistreze progrese pe calea europeană într-un orizont de timp previzibil. Implementarea Acordurilor de asociere va continua să sprijine acest obiectiv.

În acest sens, salutăm lansarea și sprijinim buna derulare a procedurilor instituționale conform art. 49 TUE și ne vom implica în mod constructiv la nivelul Consiliului pentru avansarea etapelor următoare.

În continuare, va fi necesar, la nivel european, să susținem o perspectivă europeană tangibilă, bazată pe merite, prin mecanisme care să sprijine înregistrarea progreselor necesare spre statutul de stat membru al Uniunii Europene.

Opțiunile pro-europene ale celor trei state asociate nu trebuie văzute ca elemente de parcurgere rapidă a unor etape prin proceduri accelerate, ci ca un impuls pentru continuarea riguroasă, corectă și credibilă a procesului de extindere, pe bază de reforme performante și solide, pornind de la opțiuni strategice clare pro-europene.

Politica de extindere este o poveste de succes a Uniunii Europene. Vom continua să sprijinim avansarea extinderii și a proceselor deja în curs de desfășurare, care au o valoare strategică pentru Uniune și pentru statele vizate. Aceasta deoarece extinderea generează la nivelul societăților respective procese transformatoare, de democratizare și modernizare profundă. Experiența proprie a României, care aniversează în acest an 15 ani de la propria aderare la Uniunea Europeană, este ilustrativă în acest sens. Vom continua să sprijinim valorificarea acestei expertize a României în procesul de integrare europeană, în dialogul cu partenerii noștri din regiune.

În contextul în care 2022 este Anul european al tineretului, care apreciați că este rolul tinerilor în construirea viitorului Uniunii Europene?

Încă de la început, România a salutat decizia privind instituirea Anului european al tineretului 2022 și obiectivul general al acestei inițiative, acela de stimulare a eforturilor Uniunii, ale statelor membre, precum și ale autorităților regionale și locale de a onora, sprijini și implica tinerii într-o perspectivă post-pandemie.

Din păcate, tinerii s-au numărat printre categoriile care au făcut mari sacrificii pe durata pandemiei. Lipsa de interacțiune socială, învățământul derulat exclusiv online - coroborat, în unele cazuri cu accesul redus la infrastructura digitală, mai ales în cazul tinerilor cu mai puține oportunități -, incertitudinea cu privire la planurile de viitor și reducerea posibilităților de participare la spațiile civice se numără printre multiplele provocări ale acestei crize fără precedent care s-au reflectat asupra tinerilor.

În acest context, apreciem că instituirea Anului european al tineretului 2022 reprezintă o bună ocazie pentru implicarea activă a tinerilor și apreciem accentul pus pe incluziunea în special a celor cu oportunități reduse. Apreciam că Anul european al tineretului 2022 va contribui la accelerarea creării de spații fizice și virtuale, astfel încât acestea să reprezinte adevărate platforme de exprimare și, în egală măsură, de promovare a valorilor europene.

Considerăm că atât participarea și implicarea tinerilor în procesul de luare a deciziilor la toate nivelurile, cât și o Europă mai aproape de cetățeni și, în special, mai aproape de tineri sunt extrem de importante. Cu toții ne dorim șanse reale pentru tineri: oportunități, facilități pentru ocuparea unui loc de muncă sau accesul la servicii de plasare în cadrul unor locuri de muncă de calitate. Cooperarea europeană în domeniul tineretului este esențială pentru dezvoltarea acestora, fiind, în fapt, o investiție în viitorul Uniunii Europene. Dialogul structurat cu tinerii trebuie să devină un mecanism cu impact real, atât la nivel local, cât și la nivel european.

Unul din obiectivele urmărite de România, inclusiv în cadrul dezbaterilor la nivel european, este sprijinirea tinerilor în vederea obținerii celui mai bun start în viață, un grad mai mare de predictibilitate și încredere în viitorul lor. Și cel mai bun start este dat de accesul la o educație de înaltă calitate, care să le formeze competențe adaptate realităților socio-economice și extrem de necesare intrării pe piața muncii.

Este foarte important să-i ajutăm și să-i încurajăm pe tineri să participe activ și creativ la toate dezbaterile privind Europa, deoarece, în fapt, ei contribuie la construcția propriului lor viitor, un viitor european. Cred că tinerii au nevoie să împărtășească valorile solidarității, ale respectului față de demnitatea umană și drepturile omului, au nevoie de acțiuni de promovare a unei societăți echitabile, bazate pe pluralism, nediscriminare, toleranță și solidaritate.

Interviu realizat de **Ana-Maria Anghelescu**
Redactor-șef Newsletter IER

Biografie:

Daniela Gîțman a fost numită în funcția de secretar de stat pentru afaceri europene la data de 28 ianuarie 2022. Anterior, a deținut portofoliile de secretar de stat pentru relații interinstituționale (2020 - 2022) și de secretar de stat pentru afaceri globale (2016 - 2017). Este diplomat de carieră din 1993 și are rangul diplomatic de ambasador.

Pe parcursul activității sale a deținut diverse responsabilități în Centrala MAE și în serviciul diplomatic exterior al României. În perioada ianuarie 2009 - august 2015 a fost ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Cehă. În intervalul 2004 - 2008 a activat la Ambasada României în Statele Unite ale Americii în calitate de prim-colaborator și, ulterior, de însărcinat cu afaceri a.i. (septembrie 2006 - decembrie 2007). Prima sa misiune diplomatică permanentă a

interviu

fost la Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos, în perioada 1998 - 2002.

În Centrala MAE, Daniela Gîțman a inițiat și a coordonat o serie de politici și proiecte relevante pentru politica externă a României, printre care: cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară în perioada 2020-2022, în paralel cu Planurile anuale de implementare 2020, 2021 și 2022; politicile pe linie de educație, știință, cultură, cercetare și dezvoltare din perspectiva MAE; depunerea dosarelor naționale și multinaționale de interes pentru România la UNESCO; participarea României cu pavilion național la Expo 2020 Dubai; revigorarea relațiilor cu statele din Asia, Orientul Mijlociu, Africa, America Latină și Caraibi; aprofundarea cooperării cu organizațiile și agențiile specializate din cadrul ONU, și din calitatea de Reprezentant cu Însărcinări Speciale al ministrului afacerilor externe pentru promovarea candidaturii României la Consiliul de Securitate al ONU.

În intervalul 2002 - 2004, a deținut funcția de director al Direcției Europa Occidentală și Europa Centrală, context în care a gestionat relațiile bilaterale ale României cu 34 de state europene. Anterior, a activat la Direcția Europa de Vest ca responsabil pentru relațiile bilaterale cu țările Benelux. A parcurs etapele carierei diplomatice începând cu poziția de referent debutant în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

A absolvit Institutul Politehnic București, Facultatea TCM, în anul 1992 și Cursul postuniversitar de relații internaționale la Institutul Român de Studii Internaționale din București, în 1995.

La 5 aprilie 2007, i-a fost conferit ordinul „Meritul Diplomatic” în grad de Cavaler, acordat de Președintele României. De asemenea, la 2 iulie 2015, a primit Medalia de Merit „Karel Kramář”, acordată de Prim-ministrul Republicii Cehe, iar la 23 septembrie 2013, i-a fost conferit trofeul UNESCO pentru promovarea valorilor culturale românești fără granițe, acordat de Federația Asociațiilor, Centrelor și Cluburilor UNESCO din Republica Moldova.

A acordat interviuri pe teme europene și internaționale în presa română și internațională și a susținut numeroase prelegeri la invitația unor universități și think-tank-uri din diferite state ale lumii.

Vorbește fluent limbile engleză și italiană. S-a născut la 13 septembrie 1968 în București, este căsătorită și are un fiu.

opinie

Conferința privind viitorul Europei: opinii ale cetățenilor români și reflecții europene

[continuare de la pag. 1] oportunitatea participării cetățenilor din diferite zone ale României. Categoriile de public care și-au manifestat interesul pentru acțiunile demarate de IER și Europe Direct București au fost: elevi și studenți, profesori, tineri profesioniști, seniori, reprezentanți ai unor instituții centrale și locale, persoane din mediul de afaceri, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, cetățeni interesați de afacerile europene și viitorul Uniunii Europene. De asemenea, în cadrul evenimentelor au fost invitați factori de decizie specializați în afaceri europene, care au oferit o privire de ansamblu asupra contextului actual și a tendințelor care vor influența viitorul european.

Copyright: Platforma multilingvă a Conferinței privind viitorul Europei

La rândul său, Centrul Europe Direct București a menținut un dialog proactiv și constant cu tinerii îndeosebi, prin organizarea unor evenimente care au propus formate inovatoare de discuții ca: dialog interactiv, workshop, simulare scenarizată, sesiuni de formare, campanie de informare, școală de vară, caravană de teatru forum, world café și open space.

Participanții au fost foarte activi și implicați, exprimându-și punctele de vedere cu privire la un viitor unit și coeziv, punând accentul pe necesitatea unei Uniuni Europene mai reziliente în plan intern și extern.

Opiniile exprimate de cetățeni în cadrul acestor evenimente au fost centralizate și analizate în cadrul [Raportului - Conferința privind viitorul Europei: opinii ale cetățenilor din România](#), publicat de IER în luna martie. Pe lângă temele deja menționate, cetățenii au formulat recomandări în ceea ce privește următoarele subiecte: mobilitate sustenabilă, redresare economică, agricultură și dezvoltare rurală, justiție socială și locuri de muncă, sănătate, democrație europeană și participare cetățenească, dezinformare, polarizare și populism, relația transatlantică, reziliența și viitorul Uniunii Europene, contribuția României în cadrul Conferinței privind viitorul Europei.

Prin acțiunile IER și ED București, participanții au primit informații de actualitate, cu impact pentru fiecare cetățean european și au avut prilejul de a contribui activ la formularea unor recomandări concrete privind orientările politice ale Uniunii Europene.

Am discutat despre concluziile raportului, în special cele privind securitatea și apărarea, cu **Tania Lațici**, specialistă în acest domeniu în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă.

“Uniunea Europeană trebuie să-și consolideze pilonul securității” - spun cetățenii români. Sunt întru totul de acord. Conferința privind viitorul Europei e un exercițiu care, între altele, își propune să ia pulsul cetățenilor cu privire la prioritățile pe care UE ar trebui să le aibă. Citind raportul, securitatea și apărarea apar ca o prioritate clară pentru cetățenii români - veste bună! Cu siguranță, această prioritate s-a consolidat în urma invadării Ucrainei de către Rusia.

Pentru români, relația transatlantică și reziliența Uniunii apar a fi aspecte cheie - confirmând apartenența și rolul important al României în spațiul euro-atlantic. Viziunea asupra cooperării dintre UE și SUA și dintre UE și NATO de asemenea denotă o maturitate geopolitică. În mediul ultra complex de securitate în care ne aflăm, aceste relații sunt absolut indispensabile. NATO are nevoie de instrumentele unice ale UE la fel de mult cum UE are nevoie de cele ale NATO pentru a putea răspunde decisiv la provocările și amenințările de securitate cu care ne confruntăm.

Pe 21 martie, toți miniștrii de externe și cei ai apărării din UE au adoptat "Busola Strategică" - prima strategie concretă de securitate și apărare a UE. Citind recomandările cetățenilor români în paralel cu propunerile din cadrul Busolei, mă bucură enorm să văd o largă suprapunere pozitivă. Busola aparține Statelor Membre UE și deci tuturor cetățenilor UE. Este esențial ca ea să răspundă nevoilor și viziunii cetățenilor pentru Europa. Și o face cu siguranță.

Pornind de la o viziune ambițioasă pentru relația transatlantică (UE-SUA și UE-NATO) și continuând cu propuneri și termene limită concrete pentru întărirea rezilienței UE în toate dimensiunile sale, Busola ar trebui văzută ca un răspuns direct la cerințele cetățenilor români în cadrul Conferinței privind viitorul Europei. UE are un rol deosebit în securitatea și apărarea noastră, cu instrumente unice și puteri care și-au dovedit valoarea, inclusiv în ceea ce privește sprijinirea Ucrainei și pedepsirea Rusiei pentru războiul nejustificat. Iar România, la rândul ei, are un rol extrem de important în cadrul Uniunii și în procesul de dezvoltare al securității și apărării la nivel european. Este deci o veste bună că cetățenii săi îi dau un mandat decisiv să joace acest rol cu determinare și pasiune.

Laura-Ștefania Anton
Serviciul Comunicare

Biografie:

Tania Lațici lucrează în domeniul securității și al apărării în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă din 2021. În acest rol, e responsabilă de aspectele strategice ale politicii europene de securitate și apărare. În paralel, Tania este afiliată la Institutul Regal Belgian pentru Afaceri Internaționale, Egmont din Bruxelles, la Centre for European Policy Analysis (CEPA) din Washington DC și la New Strategy Center din București. În 2020, Tania a avut onoarea de fi numită de către Secretarul General NATO, Jens Stoltenberg, să contribuie la reflecția strategică NATO2030. Pe lângă NATO, Tania a mai primit distincții de leadership de la CEPA, GLOBSEC, Warsaw Security Forum, ONU, OSCE, GMF, Schmidt Futures și altele.

Anterior, Tania a deținut portofoliul de securitate și apărare în cadrul serviciului de cercetare al Parlamentului European, a lucrat pentru Serviciul European de Acțiune Externă și pentru Adunarea Parlamentară a NATO, printre altele.

proiecte

Proiectul Eurofound. Rețea de corespondenți: România - cercetare pentru politici bazate pe date

În perioada 2018-2022, Institutul European din România și partenerul său, Rețeaua Euractiv, au făcut parte din rețeaua Fundației Europene pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound), agenție tripartită a Uniunii Europene, în implementarea proiectului Eurofound, **Rețea de corespondenți: România**. Acesta a vizat activitatea de colectare, analiză și raportare a evoluțiilor specifice României (reglementări, politici și practici) în ceea ce privește condițiile de muncă, relațiile industriale, piața forței de muncă (inclusiv restructurarea) și alte domenii de politică socială.

Eurofound a urmărit să contribuie la expertiza de care au nevoie factorii de decizie politică pentru a obține o convergență ascendentă a condițiilor de viață și de muncă la nivelul UE. Pentru a atinge acest obiectiv, activitățile derulate în cadrul proiectului Eurofound au vizat șase domenii strategice de intervenție pentru care au fost furnizate informații științifice solide și imparțiale, oportune și relevante pentru dezvoltarea și implementarea politicilor publice.

Cele șase domenii strategice de intervenție stabilite pentru perioada 2018-2022 au fost următoarele:

- Condițiile de muncă și munca durabilă;
- Relații industriale;
- Schimbări pe piața muncii;
- Calitatea vieții și serviciile publice;
- Era digitală: Oportunități și provocări pentru muncă și ocuparea forței de muncă;
- Monitorizarea convergenței în Uniunea Europeană.

Studiile au progresat, de asemenea, în ceea ce privește diverse solicitări *ad-hoc* pentru care Eurofound își rezervă o anumită capacitate pe parcursul anului pentru a răspunde nevoilor emergente ale părților interesate.

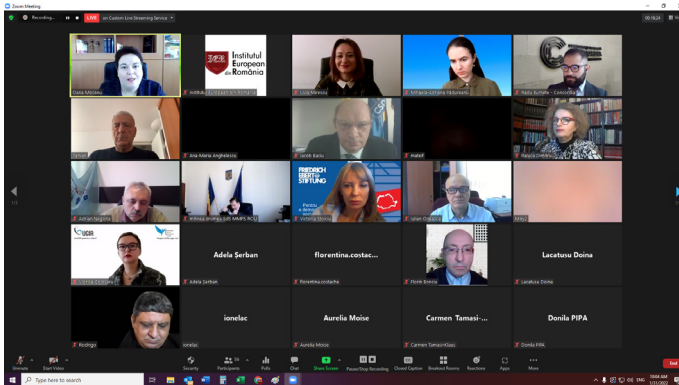
Pandemia COVID-19 a avut implicații profunde asupra economiei și a modului în care oamenii trăiesc și muncesc. Ca răspuns la criza în desfășurare, Eurofound și-a adaptat programul de lucru pentru a răspunde rapid nevoilor de informare în continuă evoluție. Astfel, agenția a fost unul dintre primele organisme care a furnizat noi cunoștințe privind impactul inițial al pandemiei și măsurile politice ulterioare.

Având în vedere efectele crizei sanitare, Eurofound și-a ajustat cercetările pentru:

- monitorizarea evoluției situației și colectarea de date cu privire la impactul acestei crize fără precedent asupra vieții europenilor prin intermediul unui sondaj online, precum și a măsurilor luate de actorii politici pentru a combate efectele pandemiei asupra ocupării forței de muncă, a condițiilor de muncă și a condițiilor de viață;
- furnizarea unor analize pe teme relevante, cum ar fi efectele asupra ocupării forței de muncă și asupra unor sectoare de activitate, eficacitatea unor măsuri specifice (de exemplu, programele de lucru cu timp redus).

Odată cu pandemia COVID-19, subiectele privind telemunca și dreptul la deconectare s-au regăsit printre prioritățile politicilor publice din domeniul condițiilor de muncă, ceea ce a condus la o creștere a interesului publicului și decidenților față de publicațiile Eurofound pe aceste teme. Sondajul electronic „[Viața, munca și COVID-19](#)”, realizat în 2020 de către Eurofound, a arătat că **peste trei sferturi dintre angajații din UE doresc să continue să lucreze de acasă cel puțin ocazional, chiar și atunci când restricțiile COVID-19 vor fi ridicate**. Având în vedere creșterea numărului persoanelor aflate în telemuncă în toate statele membre, în conformitate cu măsurile de distanțare socială, Parlamentul European a inițiat dezbaterile privind dreptul la deconectare. [Rezoluția Parlamentului privind dreptul la deconectare](#) a utilizat informațiile dezvoltate în cadrul cercetărilor Eurofound, citând inclusiv definiția acestui drept și modul în care pot fi luate în considerare aspecte sensibile, cum ar fi compensarea orelor suplimentare, standardele minime de protecție, protecția socială și aspectele pozitive ale dreptului la deconectare.

În plus, în 2020 dezbaterile privind salariile minime în Uniunea Europeană s-au intensificat. În iunie, Eurofound a publicat raportul „[Salariile minime în 2020: Revizuire anuală](#)”, care a fost adaptat pentru a reflecta efectele crizei COVID-19. În contextul inițiativei Comisiei Europene privind salariile minime echitabile pentru lucrătorii din UE, cunoștințele Eurofound au fost reflectate în 15 documente politice cheie ale Comisiei (semnificativă în acest sens fiind **propunerea de directivă privind salariile minime adecvate în UE**), precum și în documentele Parlamentului și ale partenerilor sociali din UE. Aspectele privind salariul minim și dinamica locurilor de muncă au fost abordate și în cadrul [dezbaterii](#) organizate de Institutul European din România, în parteneriat cu Rețeaua Euractiv, în ianuarie 2022.

În primăvara anului 2021, [un sondaj Eurofound](#) a arătat că **bunăstarea mintală a atins cel mai scăzut nivel la toate grupele de vârstă de la începutul pandemiei, tinerii fiind afectați în mod special**. Totodată, încrederea în instituții a scăzut vertiginos, iar cetățenii europeni au resimțit consecințele sociale și economice ale pandemiei, ceea ce a condus la o polarizare crescută și la o scădere a numărului de persoane care considerau măsurile de sprijin în caz de criză ca fiind corecte și eficiente. Având în vedere rolul Eurofound de a realiza analize bazate pe dovezi care să sprijine elaborarea politicilor în context de criză, sondajul menționat a subliniat faptul că **pandemia COVID-19 ar putea fi un catalizator pentru o schimbare fundamentală care va defini viitorul Europei**. Paradigma redresării post-pandemice nu ar trebui să se bazeze pe o revenire la starea anterioară, așa cum s-a întâmplat după criza financiară din 2008-2009, ci pe o resetare a așteptărilor de viață și o remodelare a potențialelor rezultate ale cooperării.

Efectele pe termen lung ale crizei sanitare asupra vieții și aspectelor referitoare la piața muncii vor fi explorate în cercetări viitoare din cadrul Eurofound. Accentul va fi pus asupra unor aspecte precum: modul în care măsurile de *lockdown* au schimbat piața muncii; impactul digitalizării asupra locurilor de muncă; efectele pandemiei COVID-19 asupra continuității afacerilor, respectiv impactul crizelor asupra egalității și coeziunii în Europa.

Livia Mirescu
Manager de proiect din partea IER
Serviciul Formare și Proiecte

Semnale editoriale: publicațiile IER din primul trimestru al anului 2022

În primul trimestru al anului 2022, Institutul European din România a publicat o serie de lucrări privind jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Serviciul Coordonare Traduceri), precum și o serie de lucrări de cercetare pe teme de actualitate (Serviciul Studii Europene). În cele ce urmează prezentăm câteva informații despre aceste publicații, disponibile pe website-ul IER, secțiunea [Publicații](#).

Serviciul Coordonare Traduceri

Buletinul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, hotărâri și decizii pronunțate împotriva României în anul 2021 (februarie 2022)

Prima parte a lucrării include o statistică privind cererile aflate pe rolul Curții la 31 decembrie 2021, hotărârile pronunțate împotriva României între anii 1994-2021, precum și detalii privind cele 95 de hotărâri pronunțate în anul 2021. Buletinul conține și o culegere de 32 de hotărâri și decizii de inadmisibilitate, cele mai importante pronunțate în această perioadă. Putem extrage, cu titlu de exemplu, câteva hotărâri ce vor avea un impact deosebit asupra evoluției jurisprudenței interne:

- Cauzele *Marin împotriva României* și *Mihăilescu împotriva României*, pronunțate la 12 ianuarie 2021, au avut ca obiect noua etapă procedurală introdusă în legislația penală română în 2014 în faza preliminară a procesului penal - procedura de judecată în camera preliminară - și dacă această etapă slăbește poziția inculpatului sau învinutului într-o procedură civilă ulterioară, astfel încât respectiva procedură să devină inechitabilă.
- Cauza *X și Y împotriva României* a avut ca obiect refuzul autorităților naționale de a recunoaște identitatea masculină a persoanelor transgender fără o intervenție chirurgicală de schimbare de sex. Reclamantii, persoane transgender, au formulat cereri pentru modificarea indicatorilor de gen din actele de stare civilă. Autoritățile administrative și judiciare au respins cererile cu motivarea că, pentru a justifica o astfel de cerere, este necesar ca solicitantul să parcurgă o intervenție chirurgicală de schimbare a sexului.
- În *Buzoianu împotriva României*, reclamantul a fost revocat prin decizia plenului Parlamentului din funcția de membru și președinte al Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și nu a putut contesta decizia respectivă întrucât instanțele de drept comun i-au respins acțiunea împotriva acestei decizii, aceasta din urmă putând fi revizuită exclusiv prin invocarea unei excepții de neconstituționalitate în fața Curții Constituționale, și, pe de altă parte, aceasta din urmă a respins contestația împotriva deciziei ca inadmisibilă, deoarece legea română nu prevede un drept de acțiune individuală la Curtea Constituțională.

Buletinul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului - Hotărâri și decizii împotriva României în perioada ianuarie - martie 2022

Lucrarea face referire la toate hotărârile și deciziile pronunțate de Curte în perioada respectivă (25 hotărâri și 53 decizii), fiind analizate cele mai importante dintre ele.

Subliniem în continuare câteva decizii importante:

- În *Jivan împotriva României*, reclamantul s-a plâns Curții asupra faptului că, prin refuzarea beneficiului unui asistent personal, drept prevăzut de legislația relevantă, autoritățile i-au încălcat dreptul la respectarea vieții sale private, în măsura în care l-au privat de autonomia sa și de accesul la lumea exterioară, forțându-l astfel să se izoleze.
- În decizia de inadmisibilitate *Uzea împotriva României*, malpraxisul medical (inclusiv disfuncțiile la nivel spitalicesc) la care mama și copilul au fost supuși în timpul nașterii copilului a dus ca acesta din urmă să se nască cu dizabilități fizice și mentale severe.
- Cauza *Rusu împotriva României* a avut ca obiect încălcarea dreptului la libertatea de exprimare de către instanțele interne prin motivația insuficientă și nerelevantă în deciziile pronunțate.

Copyright: Consiliul Europei

Pentru o mai bună înțelegere a textului, s-a menționat pentru fiecare cauză concluzia Curții, articolul sau articolele încălcate, trimiteri către textul integral în limba franceză sau engleză publicat pe site-ul de internet al Curții, dar și în limba română acolo unde Institutul European din România a tradus deja cauza respectivă.

Costin Fălcuță
Serviciul Coordonare Traduceri

STUDII DE
STRATEGIE ȘI
POLITICI

2021

Studiile de Strategie și Politici (SPOS) au fost elaborate în cursul anului 2021 și publicate pe site-ul IER. Temele de cercetare au vizat: 1. Viitorul Uniunii Europene: riscuri și scenarii pentru 2030. O uniune coezivă în fața provocărilor globale (*coordonator Octavian-Dragomir Jora*); 2. Reziliența strategică a Uniunii Europene, inclusiv în domeniile tehnologic și digital: scenarii de viitor și contribuții ale României (*coordonator Ioan-Cosmin Mihai*); 3. Pactul ecologic european: oportunități și provocări pentru dezvoltarea sustenabilă a României (*coordonator Mihaela Ștefănescu*); 4. Redresarea economică post-pandemie. Oportunitățile pentru România pe termen mediu și lung (*coordonator Dumitru Miron*); 5. Consolidarea relației UE - SUA în noul context geopolitic, inclusiv din perspectiva gestionării tehnologiilor emergente. Oportunități pentru România (*coordonator Radu-Cristian Mușetescu*). Studiile sunt disponibile online [aici](#).

În publicația de tip *working paper* „**Cooperation between the United Nations and the European Union in the fields of Peacekeeping and Crisis Management in unpredictable times**”, **Mihaela-Adriana Pădureanu**, expert IER, prezintă evoluția relației dintre ONU și UE în domeniul operațiunilor de menținere a păcii și al managementului crizelor prin sublinierea elementelor de noutate aduse în relația dintre cele două organizații (precum importanța rolului femeilor în construirea unor societăți stabile, a menținerii păcii și securității) în ultimii ani. Documentul prezintă într-o secțiune distinctă și contribuția României la desfășurarea acestor activități, ca stat membru al ambelor organizații. Textul integral al materialului, disponibil în limba engleză, poate fi accesat [aici](#).

Opinia colectivă intitulată „**Crisa din Ucraina: solidaritatea europeană în acțiune**” include contribuții din partea experților Serviciului Studii Europene. Materialul abordează tema solidarității europene în contextul crizei din Ucraina și reflectă rolul Uniunii Europene și al unora dintre statele membre direct implicate în primirea de refugiați (cu accent pe România). Documentul a fost elaborat la începutul lunii martie și publicat în data de 3 martie 2022, fiind disponibil [aici](#).

În contextul adoptării Busolei Strategice a Uniunii Europene, IER a publicat materialul colectiv de tip *Working paper* intitulat „**Busola strategică a Uniunii Europene. Un răspuns la provocările globale**”. Autorii, experți din cadrul Serviciului Studii Europene, prezintă evoluția negocierilor, principalele obiective și poziții naționale, precum și modul în care relația transatlantică este reflectată în acest document. Materialul, publicat pe 23 martie 2022, este disponibil în limba română [aici](#).

Materialul colectiv intitulat „**Provocările agriculturii românești în contextul evoluțiilor europene**” valorifică și diseminează opiniile și informațiile de specialitate împărtășite în cadrul dezbaterii „Provocările agriculturii românești în contextul strategiei UE *De la fermă la consumator*”, organizată la începutul lunii martie de IER. Contribuțiile incluse în materialul colectiv abordează următoarele tematici: competitivitatea sectorului agroalimentar românesc în contextul noii politici agricole comune, fezabilitatea unor obiective ale Pactului verde european pentru agricultura românească, noile tehnologii și tranziția în agricultură, schimb de generații în agricultură. Materialul de tip *policy brief* este disponibil [aici](#).

Ionuț-Mircea Marcu
Serviciul Studii Europene

Redactor-șef: Ana-Maria Andreea Anghelescu
Redactori: Laura-Ștefania Anton, Ionuț-Mircea Marcu, Mihaela-Adriana Pădureanu
Revizii RO: Mariana Bara
Traduceri RO-EN și EN-RO: Laura-Ștefania Anton, Ionela-Suzana Haralambie, Ionuț-Mircea Marcu
Grafică & DTP: Mihai Paraschiv

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona [aici](#).

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.gov.ro
Web: <http://ier.gov.ro>